

Milan Jesih

Prepis je točen

Trgovčeva premožna hči ima
čednega nimaniča za moža;
tako seveda
ob veleceremoniji obeda,

ko je najboljša in izdatna,
njen mož predse strmi v prtovo platno,
in ko si ješča draga
četrti repete nalaga,

on vse tešče življenje tuje
nenehno, brez postanka pluje
skoz galaksije med otoki
in videnji na barki sloki

za klicem notranjim daljav
v trenutke iz trenutkov skoz eone,
se nadnje dvigne, v nje potone
do dna, kjer je narobe najbolj prav,

kjer požigosa blagoslov prekletu,
kjer najbolj je tako, da ni ga,
ko odloži gospa servieto
in se odriga.

Vsi veste, kaj se jagru je zgodilo:
košuti je sledil s puško čez rame,
a ko pod hribom v brezizhod jo ujame,
se spremeni žival

v mikavno vilo:

zdaj z njo najrajši precej bi občeval,
ven zvleče spolovilo,
kot hotel bi prepričati jo z njim,

rekočim: "ti bom orgazem priredilo,
čeprav nemara se ubogo zdim,"
in nadnjo rine se brezsraven
in že, popuščajoč spozabi,

jo jaz-že-vem-kako zagradi
in stisne k vznožju gore –
in isti hip oba sta skala in kamen,
v podobi gnusosilstva v eno ujeta.

A veter kot poprej šumi skoz bore,
dnevi minevajo, v nič grejo leta,
je sonca žar, so vode meteorne,
kiselnat mahec v pesek grize škornje.

Edino kapo, kar sem jih kdaj nosil,
sem kupil v mestu sedemsto devet:
    v mrzlem dežju, pri revih bosih,
za stolnico, na štantu, in zadet

in iz sočutja dvanajst tisoč tristo,
preden v tavernico vedrit sem stopil
in v kotu dvesto tri zaspal na klopi
– v šundru sedemnajst ena anarhistov –;

ko s polnočjo devet tri osem štiri
    so zadnjega me ven nagnali,
v daljavi sem zaslišal sto piščali
in k njim se trinajst negotov nameril,

in šestintrideset na pokrivalo
pol milijona petnajst tisoč sedem
pozabil triindvajset – kratko in malo,
a daljše in več, kot rečejo besede –,

in se poslej življenje, pravzaprav
zgoj nekaj decimalk brezsravno pičlih,
ki limitirajo nestrpnost k ničli,
po svetu okrog potikam razoglav.

Mojster strašilar, ki se je priselil
v našo pozabljeno vasico lani,
dokazano najboljši je v deželi:
to ondan razglasili so v Ljubljani.

Zato ni čudno, če že sama ideja,
da upodobil bi županjo,
kot čivka se po strehah in po vejah
– ideja pač, ki ni kunšt priti nanjo –,

v pernatem svetu vzbuja odzive žive:
a tisto naj jih gleda, kadar pičo
pobirat pridejo na njive?
Ne, to presega slednjo grozo ptičjo!

“Vloga skulpture bodi, da prestraši
in s tem,” trdi izjava,
“prebavo pospešuje in uravnava,
ne da kri zamrzuje deci naši.”

Prav, a za vsak primer vendarle raje
kot pramodel vsesplošnega strašila
za zjutraj se županova gospa je
v salonu pri frizerki naročila.

Vso noč se mesec, ženskar bledolični,
razkazoval je zali gospodični,
ki išče prostor pravi,
kamor da naj razgledni stolp postavi,

a pozno šele, že zgodaj ob zori
se je ohrabil in jo nagovoril,
skoz komplimente je brbljal o škodi,
ker da pogled samo po tleh ji blodi,

namesto
da bi zašel navzgor na Mlečno cesto
in se morda najbrž gotovo tudi
pri satelitu kaj prevzet pomudil.

Kaj je na to v odgovor slišal?
“Kraj iščem, cepec, kjer naj temelj zidam,
pravilno je, če s tal izraste hiša;
gradnja na zrak bila ni nikdar prida.”

Mesec zaide; dražestna zidarka
pa še naprej v vrbju po bregu tava;
in brez razsodka ne začne in preudarka
in svéta reke: “Kaj ti rečeš, Drava?”

Mi vsi, kajne, otroci, si želimo,
da uspela bi zamisel gospodični
in da ponosno vstal bi še pred zimo
nad Mariborom čeden nebotičnik.

Hipi je star in star je pes njegov
in stara hodita po starem mestu
in še bolj stara prideta domov
in še bolj stara gresta spat na lestev:

igrata se, midva sva dve kokoški,
dve kuri birokratski pravzaprav;
pes strogo vpraša: "So nastali stroški?"
"Ne v zvezi s spisom," hipi bo zmrmlal –

to v kurniku pomeni 'lahko noč'.
Sanjata se, mladiček sta in deček,
ki bosta v hudih časih si nekoč
oprta ta težki svet na pleča:

dobro se spi, če kuža ni tatin
in varne so pred njim klobase
in človek če ne jemlje podkupnin
in če konoplje sam pridelal zase.

Vstaneta pozno, hipi ne verjame,
kmalu bo dvanajst, pravi: "Nemogoče,
kako sva stara! Kot tri stare mame!"
Pes reče pa samo: "Prepis je točen."

Zvečer, Manhattan: kdor bi bil zdaj tam,
bi videl dve neučakani dekleti,
ki gresta v razsvetljeni mrak objeti;
in če namenjen ne bi bil nikamor

in samemu bilo bi samo,
brez misli, brez telesa
za njima bi zdolž Hudsona odplesal
v hrum avtov, v blišč reklam,

za njima zgolj korak pred sabo
živet in ljubiti, ljubiti, bit, živet
v navzočnost koncentrirano, v pozabo,
tja, kjer začne in kjer konča se svet,

in kamor koli –
za zadnjicama v hlačah belih,
ki bi kot dve slepeči avreoli
pred slepim potnikom skozi čas žareli.

Revnih otrok, ki jih dopoldne v šoli
trpinčijo učitelji grozoviti,
doma ne sprejmejo nikoli
– ne izjemoma ne morebiti –

livrirani služabniki s podbradki
kot bogatinske malčke, vsega site,
da čevlje jim zamenjajo s copatki
– in jim na Bled skočijo po kremšnite –,

jih silijo presladek čajček piti
in jim bolj brihtni pišejo naloge –
o ne, dečke z zaplatami na riti,
od rojstva uboge,

sam dober tek v prazni kredenci čaka
in up, da ko se z mrakom bo privlekla
mama, pri advokatu deklam dekla,
ne bo zavpila: “Pob, prinesi prakar,”

marveč pošepnila: “Kako gre šola?”
Skomignil bom: “Gre,” in se bo smehljala
in cvrtje odvila s šumom iz staniola:
“Ajd, pridi, pišek, bova kanibala!”

Rimljanke rade in veliko
kadijo pipe, in nobena
redkost ni videti staro čmeriko
– po letih vaša nona prej kot žena –

z Repubblica v rokah, ki slastno vleče
opojni dim, prav v rit si ga inhalira,
da škili od slasti, v pljučih skeleče,
na živem robu dneva in večera

na motorinu, ko brez mere hupa
mimo teatra, mimo Kvirinala,
dim vleče in ga puha in vir je hrupa
in veter dela in vetra vam bo dala,

če bi po dimničku stegnili prste;
baje bolj ko je križemgleda,
bolj njen kroše z levico je izvrsten.
Kadar so tri na kupu, gre beseda

– zmeraj preglasna, in šepet ni tišji –
izključno o kakovosti tobakov.

To o Rimljankah. Vendar slišim,
da z vevericami je čisto enako.

Gospa jih spuščča; drugega za drugim,
kadar sedi, še rajši, kadar hodi,
naparfumirane po zadnji modi:
vonj ambre in mošusa s smradom po kugi

se v eno zlit po promenadi širi,
s čednim klobučkom blagodejno veje
po vsem središču mesta; ko pozneje
z ljubljenim možem sedeta k večerji,

v čast dobri kuhnji bolj decentne puka,
ne več s tako živalskimi imeni
– kot kozorog, kragulj, krt, kobra, ščuka –,
a niso nič manj iz srca iskreni,

sestava in razmerja umetelna
so identična kot za na kor cerkveni
in prepozna jih še preprosti kelnar:
“Tega je pa iztisnil kakšen genij.”

Gospa prdi, ko vračata se sita
in kot v eno telo objeta,
prdi, ko pika v dalji se zgubita
in v beden nič nam oddrsijo leta.